

WOJEWODA ŁÓDZKI

PNIK-I.4131.316.2021

Łódź, 21 kwietnia 2021 r.

Rada Gminy Zadzim

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i 1378)

stwierdzam nieważność

§ 11 pkt 3 oraz § 14 pkt 1 w zakresie wyrazu „bezpiecznych” załącznika do uchwały nr XXX/176/2021 Rady Gminy Zadzim z dnia 16 marca 2021 r. w sprawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Zadzim na rok 2021.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 16 marca 2021 r. Rada Gminy Zadzim podjęła uchwałę nr XXX/176/2021 w sprawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Zadzim na rok 2021. Uchwała została doręczona Wojewodzie Łódzkiemu w dniu 25 marca 2021 r.

Podjęcie przedmiotowej uchwały budziło wątpliwości organu nadzoru, co spowodowało wszczęcie postępowania nadzorczego i skierowanie do Rady Gminy Zadzim zawiadomienia z dnia 8 kwietnia 2021 r. znak: PNIK-I.4131.316.2021, w którego uzasadnieniu organ przedstawił swoje zastrzeżenia. W odpowiedzi na powyższe zawiadomienie, pismem z dnia 16 kwietnia 2021 r. znak: AP.7011.2.20121 Przewodniczący Rady Gminy Zadzim poinformował, że Rada uwzględniając zastrzeżenia zawarte w zawiadomieniu podejmie działania mające na celu wprowadzenia poprawek i uchwalenia zmian w uchwale na kolejnej sesji Rady Gminy.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/skrytka
www.lodzkie.eu

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.lodzkie.eu w zakładce ochrona danych osobowych.

Mimo powyższego oświadczenia organ nadzoru uznał za zasadne wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego, z uwagi na wiążący go trzydziestodniowy termin do wydania stosownego aktu nadzoru, a tym samym wyeliminowanie z obrotu prawnego niezgodnych z prawem zapisów przedmiotowej uchwały.

Organ nadzoru przedstawia następujące stanowisko w sprawie.

Przedmiotowa uchwała podjęta została na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 i art. 42 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz. 638), zwanej dalej ustawą. Zgodnie z treścią art. 11a ust. 1 ustawy, rada gminy wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1, określa, w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Program ten, jak stanowi art. 11a ust. 2 ustawy, obejmuje w szczególności: 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt; 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie; 3) odławianie bezdomnych zwierząt; 4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt; 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt; 6) usypianie ślepych miotów; 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich; 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi zawierać ma również wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposób wydatkowania tych środków, o czym stanowi art. 11a ust. 5 ustawy. Dodatkowo program może obejmować plan znakowania zwierząt w gminie (art. 11a ust. 3 ustawy) oraz plan sterylizacji lub kastracji zwierząt w gminie, przy pełnym poszanowaniu praw właścicieli zwierząt lub innych osób, pod których opieką zwierzęta pozostają (art. 11a ust. 3a ustawy).

Powołane wyżej przepisy ustawy wskazują zagadnienia powierzone gminie do uregulowania w programie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Ta część programu, o której mowa w art. 11a ust. 2 i 5 ustawy, jest obowiązkowa i nie może zostać przez radę gminy pominięta. Pominięcie takie oznaczać będzie niewypełnienie delegacji ustawowej, które (tak w orzecznictwie sądowno-administracyjnym, jak i w literaturze przedmiotu), uznawane jest za istotne naruszenie prawa. Jednocześnie zauważyć należy, że powołane wyżej przepisy ustawy, poza wskazaniem zagadnień powierzonych gminie do uregulowania w programie, określają również granice kompetencji prawotwórczej przyznanej w tym zakresie organowi stanowiącemu gminy. Wszelkie regulacje, co do których rada gminy nie posiada upoważnienia ustawowego, są sprzeczne z prawem. Zapisy te naruszają wówczas

art. 7 Konstytucji RP, zgodnie z którym organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Zasada ta oznacza, że również organ stanowiący gminy, wykonujący kompetencję prawodawczą zawartą w upoważnieniu ustawowym, jest obowiązany działać ściśle w granicach uzyskanego upoważnienia. Organ nie jest upoważniony do regulowania tego, co zostało już uregulowane, ani do wychodzenia poza zakres upoważnienia ustawowego (np. wyrok WSA w Warszawie z dnia 4 listopada 2015 r., sygn. akt IV SA/Wa 1773/15).

W ocenie organu nadzoru, Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Zadzim w 2021 roku (zwany dalej programem), będący załącznikiem do uchwały nr XXX/176/2021 Rady Gminy Zadzim z dnia 16 marca 2021 r., zawiera postanowienia naruszające w sposób istotny obowiązujący porządek prawny.

Nie mieści się w granicach upoważnienia określonego w art. 11a ust. 1 i 2 ustawy zapis § 11 pkt 3 programu, w którym Rada postanowiła, że Urząd Gminy w Zadzimiu promuje działania mające na celu przeciwdziałanie bezdomności zwierząt na terenie Gminy Zadzim i w tym celu wykorzystuje nałożenie określonych obowiązków na mieszkańców Gminy posiadających zwierzęta domowe zgodnie z Regulaminem utrzymania porządku i czystości na terenie Gminy Zadzim. Zapis powyższy przekracza upoważnienie ustawowe wynikające z treści art. 11a ust. 1 i 2 ustawy, ponieważ żaden z tych przepisów nie upoważnia rady gminy do nakładania jakichkolwiek obowiązków na właścicieli zwierząt domowych. Wskazane przepisy stanowią podstawę do uchwalenia przez radę gminy programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, którego celem jest zapobieganie zjawisku bezdomności zwierząt oraz zapewnienie opieki zwierzętom bezdomnym – nie stanowią one natomiast ani podstawy do regulowania zagadnień dotyczących zwierząt domowych, ani do nakładania obowiązków właścicieli tych zwierząt.

W § 14 pkt 1 programu Rada Gminy Zadzim postanowiła, że zadania realizowane przez Przychodnię Weterynaryjną polegać będą w szczególności na zapewnieniu całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem bezpańskich zwierząt z terenu Gminy Zadzim. Zapis ten w zakresie wyrazu „bezpańskich” przekracza granice upoważnienia ustawowego i wprowadza ograniczenie, którego kompetencja nie wynika z treści art. 11a ust. 2 pkt 8 ustawy. Wskazany przepis stanowi zobowiązanie dla rady gminy do zapewnienia w programie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt – nie przewidując w tym zakresie żadnych ograniczeń. Wobec powyższego wprowadzone przez Radę w § 14 pkt 1 programu podmiotowe zawężenie zakresu opieki weterynaryjnej udzielanej zwierzętom biorącym udział w zdarzeniach

drogowych do opieki udzielanej wyłącznie zwierzętom bezpiecznym, nie jest zgodne z wolą ustawodawcy (zob. wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 16 października 2019 r., sygn. akt II SA/Bd 605/19).

Stosownie do treści art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały.

W ocenie organu nadzoru § 11 pkt 3 oraz § 14 pkt 1 w zakresie wyrazu „bezpiecznych” Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Zadzim na rok 2021, stanowiącego załącznik do uchwały nr XXX/176/2021 Rady Gminy Zadzim z dnia 16 marca 2021 r., w istotny sposób naruszają prawo tj.: art. 11a ust. 1 i 2 oraz art. 11a ust. 2 pkt 8 ustawy o ochronie zwierząt – co skutkuje koniecznością stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały we wskazanym zakresie.

Wobec powyższego wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego jest uzasadnione i należało orzec jak na wstępie.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może zostać zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź, ul. Piotrkowska 135) za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Tobiasz Bocheński

Do wiadomości:

Wójt Gminy Zadzim